

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Lliurament dels premis Ateneus 2013

Palau del Parlament, 16 de desembre de 2013

La presidenta

Vicepresident del Parlament, diputades, diputats, president de la Federació d'Ateneus, directors generals, persones i entitats que heu estat guardonades, persones i entitats que formeu part de la gran família dels ateneus, és un honor per al Parlament acollir avui la celebració d'aquest trentè aniversari de la Federació d'Ateneus de Catalunya i l'acte de lliurament de la vint-i-quatrena edició dels premis Ateneus.

Sé que hi ha una exposició itinerant titulada "Catalunya, terra d'ateneus" que reivindica, precisament, la tradició i l'arrelament del fet ateneista a Catalunya. Doncs bé, si Catalunya és terra d'ateneus, el Parlament és sempre, i sobretot avui, la casa de tothom. Per tant, en primer lloc permeteu-me que us doni la benvinguda a casa vostra.

Els parlaments que hem sentit jo crec que han estat en molts casos improvisats, perquè m'han dit que els premiats no sabíeu que avui tindríeu aquest guardó. Però han estat tots parlaments amb dos temes en comú: mantenir la tradició ateneista, adaptant-la a la modernitat, adaptant-la a les necessitats reals de Catalunya, i l'estima pel nostre país, l'estima per Catalunya.

Algú ha comentat que l'any que ve commemorarem el tricentenari de la desfeta del 1714. I jo vull començar amb unes breus paraules sobre on som. A mi m'agrada, quan tinc un auditori tan gran com el d'avui, i la trobada és amb motiu d'una tradició de país, com avui, explicar on som. Perquè saber on som ens permet albirar el futur molt millor. Segur que molts ja ho sabeu, però som en un palau que formava part de la ciutadella que Felip V va decidir construir després de la guerra de successió, ara fa tres-cents anys. Era una fortificació molt gran, de la qual només queda aquest palau i els dos edificis del davant, que avui són la capella castrense i l'institut. Juntament amb les portes, són les tres úniques construccions que encara queden d'aquella ciutadella. Aquesta era la principal, l'edifici per excel·lència. Era l'arsenal.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

La ciutadella es va construir per vigilar i reprimir els barcelonins, els catalans, perquè no es tornessin a alçar. Al cap de cent cinquanta anys, moltes de les edificacions que en formaven part es van tirar a terra. Llavors es va pensar en la possibilitat de rehabilitar aquest edifici com a palau reial, tot i que mai no va fer aquesta funció. Però per això té la forma d'un palau. Si teniu l'oportunitat de visitar-lo ho veureu. Més tard, l'ajuntament de Barcelona el va convertir en museu municipal fins al 1932, any que el president Macià, el president de la Generalitat republicana, va acordar amb l'ajuntament que esdevingués la seu del legislatiu català, i ho va ser del 32 al 39. Després, com ja sabeu, amb la dictadura franquista vam perdre les nostres institucions, i el Parlament no va ser restablert fins el 1980. Llavors es va acordar de nou amb l'ajuntament que aquest edifici tornés a ser la seu del legislatiu català. Per ironies de la història, aquest lloc, que va ser concebut per a la repressió dels catalans, s'ha convertit en el lloc de la paraula, en un lloc, doncs, que explica clarament com som, la nostra manera de ser. Els catalans som dialogants, som negociadors, volem parlar. Ara volem decidir, creiem que el poble de Catalunya ja és prou madur, que ja ha arribat a la majoria d'edat per poder decidir el seu futur. I des d'aquesta casa, els parlamentaris i les parlamentàries, el que volem és, com algú de vosaltres ha dit, seguir escrivint la història, i que aquesta història sigui la història d'un bon futur per al nostre país i per als catalans i les catalanes.

Bé, ara ens hem posat una mica seriosos, i hem de tornar al motiu de la trobada d'avui. Abans, quan he rebut la junta de govern de la Federació d'Ateneus de Catalunya, els comentava que era positiu fer celebracions com aquesta, perquè permeten que ens trobem molta gent lligada per uns objectius comuns. I els deia que això és bo, perquè sempre és bo tenir algun motiu de celebració. Però aquests temps encara més, perquè hem passat uns anys molt difícils. Encara no els hem superat, i costarà tornar a agafar la il·lusió, les ganes, l'empenta. Però moments com el d'avui ens permeten fer, diguem-ne, un parèntesi en el camí amb motiu del que ens enriqueix, el que estimem, com les tres entitats més que centenàries a les quals avui s'ha atorgat un diploma.

És important fer aquest reconeixement a les persones que fa cent i fa cent cinquanta anys van voler crear un ateneu a la seva ciutat, al seu poble, els fills i els néts de les quals avui formen part d'aquests ateneus, cosa que lliga també amb el que deia el president de la federació: que els ateneus són una antiga tradició, però han aconseguit adaptar-se a la nova realitat, a la modernitat, han sabut conquistar la gent jove, han sabut evitar quedar com una història que els nostres pares o els

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

nostres avis ens van explicar i han sabut convertir-se en una història que passa de pares a fills i néts, que són els qui fan créixer aquesta història. Ho hem vist amb els premis i els diplomes que hem lliurat, perquè la mitjana d'edat dels qui heu pujat aquí era de trenta-cinc o quaranta anys. Per tant, de la meva edat, poquets. La majoria sou joves, i això és important, perquè significa que hem aconseguit no solament fer arrelar els ateneus, sinó fer veure a la gent jove que hi tenen un futur, un futur col·lectiu, un futur per al seu país, per al seu poble, per a la seva ciutat. Per tant, amb els ateneus fem país. L'ateneu és una comunitat de persones, una comunitat de persones d'un poble, una ciutat, una comarca, un país. Per tant, crec que hem de seguir animant aquestes entitats, de la mateixa manera que vosaltres mateixos us heu de seguir animant per treballar pel vostre poble, per la vostra ciutat, pel vostre país, per Catalunya.

Acabo. Us vull felicitar, per moltes coses. Permeteu-me, però, que en digui tres. Una, per la capacitat de resistència que han tingut les vostres entitats. Totes tenen molts anys i han passat de tot. I avui són aquí, i són més fortes que fa cinquanta anys o que en fa vint, cosa que vol dir que aquesta capacitat de resistència és part del nostre ADN. Una altra, el compromís; el compromís amb la llengua, el compromís amb la cultura, el compromís amb la gent, el compromís amb la vostra vila i el vostre país. I, tercera, la cohesió. Un dels premis que hem donat ha estat per la cohesió social. Ho ha dit la Francina Alsina: 300.000 voluntaris. Que Barcelona hagi estat escollida la capital d'Europa del voluntariat ens ha d'omplir de goig.

Ahir, molts de nosaltres vam fer de voluntaris a 'La marató' de TV3. Vint-i-un anys de marató. Cada any millor. I en aquests anys tan durs econòmicament, la gent ha seguit trucant per telèfon i ha seguit donant la seva petita, o mitjana, o gran donació. I això emociona. I això és important que ho tinguem clar i que ho expliquem. Perquè jo sempre dic que en aquests moments de crisi les famílies han fet de matalàs, perquè han estat solidàries amb els fills, amb els pares, amb tothom. Però és que la societat catalana és solidària. Aquest darrer mes en tenim molts exemples per posar: ahir, la marató; fa quatre dies, el Gran Recapte; fa tres setmanes, el tercer sector social, que va celebrar el seu congrés i va aplegar un miler d'entitats. Això és Catalunya. Catalunya és ànima social i ànima nacional. I no podem separar l'una de l'altra. Si anessin separades, no seria Catalunya. Això jo crec que ho hem de tenir molt clar. Perquè tenint un país com el que tenim, petit, i essent una nació sense estat, de moment, som capaços d'aixoplugar gent de tot arreu. Els darrers deu anys han vingut un milió de persones de continents, races i

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

cultures diferents. I no tenim cap problema de convivència. Aquesta és una història d'èxit. Com ho va ser fa molts anys, quan va venir gent d'arreu d'Espanya, gent, avui, arrelada. Els seus fills, els seus néts, són catalans. I tot això ha servit a més perquè la nostra llengua i la nostra cultura es mantinguin. I això, a què és degut? I, a qui és degut? Doncs a gent com vosaltres, a entitats com les vostres, perquè durant segles no hem tingut institucions per salvar els nostres mots, com deia el poeta, però sí entitats de la societat civil que ens han salvat. I, per tant, això ha de continuar, això s'ha de mantenir i això ha de créixer. Perquè si algun dia som el que volem ser, hem de tenir entitats fortes, amb compromís, perseverança i resistència, com les vostres.

Res més. Moltes felicitats i a celebrar-ho.